

DIAN FOSSEY

1932. január 16-án született Dian Fossey amerikai etológus, a gorillák viselkedésének egyik legnevesebb kutatója.

Fossey San Franciscóban, Kaliforniában töltötte gyerekkorát, szülei korán elváltak, édesanyjával és mostohaapjával nőtt fel. Már fiatalon nagyon érdeklődött az állatok iránt, 6 éves korában kezdett el lovagolni. Amikor főiskolára ment, üzletember mostohaapja hatására úgy döntött, hogy az üzleti szakma rejtelmét sajátítja el. A főiskola mellett, 19 évesen már egy farmon dolgozott Montanában, ahol beleszeretett a közegbe és szorosan kötődni kezdett az állatokhoz. A szívére hallgatott és az üzleti szakma helyett az állatorvosi pályát választotta. Visszatérve az egyetemre megkezdte tanulmányait, ám néhány fizika és kémia kurzus túl nagy kihívást jelentett számára, ezért ismét szakot váltott, és végül gyógytornából szerzett diplomát 1954-ben. Az egyetem elvégzése után Kalifornia számos kórházában dolgozott, majd Kentuckyba költözött egy farmra, ahol segített az állatok körüli munkában. Szeretett volna többet látni a világból, utazgatni, felfedezni a fajgazdag élővilágot. Nagy hatást gyakorolt rá, amikor egyik barátja számos fotót mutatva beszámolt neki afrikai útjairól – ekkor született meg benne az elhatározás, hogy saját szemével kell látnia ezt a világot. Úgy gondolta, a sok álmodozás után ideje, hogy kezébe vegye a saját sorsát: banki hitelt vett fel és elkezdte tervezgetni első útját.



1963 szeptemberében érkezett meg Afrikába. Első utazása alatt bejárta Kenyát, Tanzániát, Kongót és Zimbabwét, egy brit vadász, John Alexander segítségével. A túra utolsó két állomása a tanzániai Olduvai-árok és egy kongói régészeti lelőhely volt, ahol összetalálkozott Louis Leakey-vel és feleségével, akik éppen őskori leletek után kutattak. Leakey sokat mesélt Fossey-nak a munkájáról, és Jane Goodallról, aki jelentős kutatásokat végzett a Tanzániában élő csimpánzok között. Azt is elmondta, hogy milyen fontosak a hosszútávú vizsgálatok az emberszabású majmok tanulmányozása során. A tudós házaspár magával vitte Fossey-t a hegyekbe, ahol a hegyi gorillák rejtőztek. Bár a túrán nem találkoztak az állatokkal, csak a lábnyomaikat találták meg, de maradandó

élményt jelentett Fossey számára ez a kaland. Hazautazott Amerikába, folytatta munkáját, de titkon arról álmodozott, hogy visszatérhet Afrikába. Igyekezett mindent megtenni, hogy ez az álom mihamarabb valóra válhasson. Három évvel később ismét úton volt. Kutatótáborát először Kongóban állította fel, majd a bonyodalmas viszonyok miatt át kellett települniük Ruandába. Apró léptekben haladt, türelmijáték



AGORA

TUDOMÁNYOS
ÉLMÉNYKÖZPONT
DEBRECEN

volt ez; kezdetben távolról figyelte a gorillák szokásait, szabályait, életük minden rezdülését. Hatalmas fordulat következett be karrierjében, amikor sikerült lefotózni azt a pillanatot, amikor a gorilla megérintette a kezét, jelezve, hogy „befogadták” családjukba. Egy kis időre ismét hazatért az Egyesült Államokba, ekkor szerzett PhD fokozatot a gorillák tanulmányozása során szerzett ismereteit feldolgozó szakdolgozatával. Harcos amazonként emelte fel hangját nemcsak a gorillák, hanem az összes állat védelmében. Szívéhez legközelebb egy Digit nevű gorilla állt, akinek életét egész kicsi korától végigkísérte. Rendkívül megviselte, mikor kedvencét orvvadászok megölték, emlékére és tiszteletére hozta létre a Digit Alapítványt. Állandó harcban állt az orvvadászokkal és az őket feltehetően segítő hatóságokkal.



1985. december 26-án holtan találták faházában. Brutális gyilkosság áldozata lett, melynek körülményei rendkívül zavarosak. Egyes feltételezések szerint azok okozhatták halálát, akik turisztikai látványosságot akartak csinálni a gorillákból. A Gorillák a ködben című könyvét a Universal Studio megfilmesítette, amit ő már nem érhetett meg. Dian Fosseyt Ruandában gorillái között temették el, kedvence, Digit mellé. A sírjára ez a mondat került:

„Senki sem szerette jobban a gorillákat.”



Források:

<https://gorillafund.org/who-we-are/dian-fossey/dian-fossey-bio/>

<http://www.life.hu/trend/20120418-dian-fossey-a-no-aki-belehalt-a-gorillak-vedelmebe.html>

<http://www.biography.com/people/dian-fossey-9299545#synopsis>

<http://www.bbc.com/earth/story/20151226-the-woman-who-gave-her-life-to-save-the-gorillas>